

Esitys Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle

Omaishoitajien vapaat ja lyhytaikaisten hoitopaikkojen määrä sekä sijainti

Nurmijärven vanhusneuvosto on huolissaan siitä, pystyvätkö omaishoitajat pitämään heille kuuluvat vapaansa. Samoin vanhusneuvosto on huolissaan siitä, onko Keusotella riittävästi hoitopaikkoja, joissa omaishoidettavat saavat asianmukaista hoitoa hoitajan vapaan aikana.

Omaishoitotosopimuksen tehneellä omaishoitajalla on oikeus 2–3 vapaapäivään kuukaudessa. Hyvinvointialueella on velvollisuus järjestää lakisääteisen vapaan aikainen hoito. Vapaat ovat keskeinen keino tukea omaishoitajan jaksamista. Ne ennaltaehkäisevät omaishoitajien kuormitusta ja uupumista sekä hoidettavien henkilöiden raskaampien palveluiden tarvetta.

Keusoten alueella hoitopaikkoja on vain kahden kunnan alueella, Järvenpään Vaahterakodissa ja Tuusulan Helmessä. Jotkut omaishoitajat ovat saaneet varattua lyhytaikaishoitojaksonsa säännöllisinä jaksoina jopa koko vuodeksi kerrallaan, mutta joillekin omaishoitajille on syyskuussa tarjottu vasta vuodenvaihteeseen ja sen yli seuraavia vapaita aikoja. Kiperästi tarvitut ja ansaitut vapaajaksot ovat jääneet saamatta tilan puutteen vuoksi.

Käytettävissä hoitopaikat ovat kauempana asuville omaishoitoperheille kohtuuttoman kaukana. Etäisyyksien myötä kuljetuksista koituvat maksut voivat nousta perheelle kohtuuttoman suuriksi. Yksiköitä tarvitaan lisää ja tasaisemmin Keusoten alueelle. Keski-Uudellamaalla vain 70 % sopimushoitajista voi THL:n tutkimuksen mukaan pitää vapaansa.

Lyhytaikaishoivan riittämättömyydellä ja etäisyyksillä on suora vaikutus omaishoitajien vapaiden pitomahdollisuuksiin ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen. Paikkojen riittämättömyys kohdistuu erityisesti perheisiin, joissa hoivan tarve on vaativaa, sitovaa ja ympärivuorokautista.

Omaishoitajien jaksamiseksi on tärkeää tukea heidän vapaidensa käyttöä. Mikäli omaishoitajaa ei olisi, hyvinvointialueen olisi järjestettävä hoidettavan hoito muilla keinoin ja vaihtoehtoinen hoito tulee selvitysten mukaan merkittävästi kalliimmaksi.

Nurmijärven vanhusneuvosto katsoo, että hoitopaikkoja tulee olla riittävästi omaishoidon tarpeisiin nähden ja niiden tulee olla omaishoitoperheille helposti saavutettavissa eri puolilla Keski-Uuttamaata.

Nurmijärvellä 21. päivänä lokakuuta 2024

Jorma Niinistö, vanhusneuvoston puheenjohtaja Veikko Ollila, varapuheenjohtaja